denkorra véget vet a háborús uszítók üzelmeinek. Németország győzelme távoltartja őket attól, hogy valaha is bekerítsenek békésen dolgozó népeket és rájuk támadjanak. Németország győzelme azonban abban is meggátolja majd a népek békéjének ellenségeit, hogy olyan gaztetteket kövessenek el a népek között, mint amelynek áldozatait most a sírhoz kísérjük.

— Ellenségeink, e gaztett elkövetői felé azonban ezt kiáltjuk:

— *El akartátok venni tőlünk a Führert és közelebb hoztátok hozzánk, mint valaha.* Meg akartatok gyengíteni minket és csak megerősítettetek. Azt reméltétek, hogy elrabolhatjátok a jövőbe vetett hitünket és mégis csak megacéloztátok abba a Gondviselésbe vetett hitet, amely Németországgal van. Azt reméltétek, hogy elvehetitek a győzelembe vetett bizalmunkat — sohasem volt a német nép biztosabb a győzelemben, mint ma. És *ha a poklot mozgatjátok meg, akkor is mi győzünk.* A győzelem a hálánk halottaink iránt!

A *Führer Hess* beszéde után minden egyes koporsóra koszorút tett le és utoljára köszöntötte a halott bajtársakat. A jó bajtársról szóló dal után hét sortüzet adtak le a ravatalok fölött. A *Führer* azután *a halottak hátramaradottaihoz ment és kifejezte részvétét. Hess* Rudolf és *Wagner* Adolf kíséretében elhagyta a gyászünnepség színhelyét, miközben az alakulatok felsorakoztak a gyászmenetben. A „vérzászlót" az áldozatok koporsói követték, mögöttük a régi harcosok oszlopai. Az emberek szakadatlan sorfala között az északi temetőbe vonult a gyászmenet, ahol a halottakat közös sírban helyezték el.

Hitler a gyászünnepség után meglátogatta a kórházban a súlyosan megsebesült régi bajtársakat. A *Führer* minden egyes súlyos sebesültnek kifejezte szívélyes szerencsekívánatait, mielőbbi gyógyulást kívánt és az egész német nép részvétét tolmácsolta nekik. A *Führer* azután *megtekintette a bombamerénylet színhelyét,* a Bürgerbräu pincéjében és meghallgatta a vizsgálóbizottság vezetőjének beható jelentését. *(MTI.)*

A külpolitika egyéb hírei

Raczkievicz lengyel köztársasági elnök november 9-én kelt rendeletével *Rydz-Smigly* tábornagyot felmentette fővezéri és a hadseregszemlélői tiszte alól. Az elnök második rendeletében *Sikorski* tábornokot nevezte ki a lengyel hadsereg fővezérévé és hadseregszemlélővé. *(MTI.)*

*

Az olasz—görög szerződés következtében Görögország megszüntette az ostromállapotot az olasz-(albán)—görög határon.

*

A protektorátus kormánya néhány nappal ezelőtt bejelentette, hogy hétmilliárd koronás követelést támaszt Szlovákiával szemben a csehek kiköltöztetéséért és az őket megillető kártérítésért. Ezzel kapcsolatban a *Slovak* azt írja, hogy *nevetséges követelés,* amelynek reális alapja nincs. Látni ebből azonban azt — írja —, hogy *Prágában minden lehetőséget és minden módszert megragadnak, hogy ártsanak az önálló szlovák államnak.*

*

A *Reuter-iroda* kairói távirata szerint pénteken délelőtt Kairó egyik utcáján az egyiptomi pénzügyminisztérium egyik núbiai származású tisztviselője, Achmed *Farag benzint tartalmazó üveget dobott Faruk király felé.* Az üveg a király kocsija mögé esett és semmi kárt sem okozott. Sok tanu vallomásából kitünt, hogy *Farag* gyöngeelméjű.

Idegen nyelveket tökéletesen a „Tanuljunk könnyen, gyorsan" módszer segítségével tanulhat!

TANULJUNK KÖNNYEN, GYORSAN

I rész kezdők részére NÉMETÜL
I rész haladók részére NÉMETÜL
ANGOLUL
OLASZUL
FRANCIÁUL

Ára kötetenkint
fűzve P 6.—
kötve P 7.—

Beszerezhetők Novák Rudolf és Tsa könyvkereskedésében, Bpest, VIII., Baross-u. 21

A nagyhatalmak nyersanyag-kincsei

Az Egyesült Államok nyersanyaggazdagság tekintetében első helyen állnak a világon. Ez a tény adja meg az amerikai semlegességi törvény felfüggesztésének, illetve módosításának jelentőségét. Grafikonunk a népszövetség 1938—39-es statisztikai évkönyve alapján készült és az 1937. évi adatokat jelzi. Egyrészt azért nem közlünk 1938-as adatokat, mert ezek még nem mindenütt teljesek, másrészt az 1937-es év az utolsó konjunktúra csúcséve és így jobban tükrözi vissza az egyes országok kapacitását, mint 1938.

A vas termelésénél a kibányászott vasérc *tényleges vas*tartalmát vettük alapul, mert a különféle országok vasércei lényeges eltéréseket mutatnak fel vastartalom tekintetében. A svéd, spanyol, angol és orosz vasércek 55—60% tiszta vasat tartalmaznak. Az amerikaiak 45—55, a franciák 30—35 és a németek 30 százaléknyi tiszta vasat olvasztanak ki kohóikban a kibányászott ércből. A *Magyar Nemzet* október 15-i számában közölt grafikon a vasércek bruttó mennyiségét adta meg, innen a látszólagos eltérés mai és multkori adataink között. Az 1937-es német termeléshez itt is hozzáadtuk Ausztria és Cseh-Szlovákia teljes termelését.

Nyersolajban az *Egyesült Államok* termelése a világtermelésnek majdnem kétharmadát teszi ki. A *brit birodalom* maga aránylag keveset termel, de itt hozzáadtuk a teljesen brit kézben lévő termelést is, noha az illető államok politikailag függetlenek a brit birodalomtól. (Venezuela olajtermelése a Royal Dutch kezében van, a perzsa termelés az Anglo-Iranian monopóliuma.) A *francia* birodalom nyersolaj-termelése jelentéktelen, a világtermelés 0.02%-a, ezért fel sem tüntettük grafikonunkban. A *német* termeléshez itt hozzáadtuk a cseh petróleumtermelést, valamint a német műbenzin-termelést is.

A széntermelés ábrázolásánál ugyanígy jártunk el.

Markos György

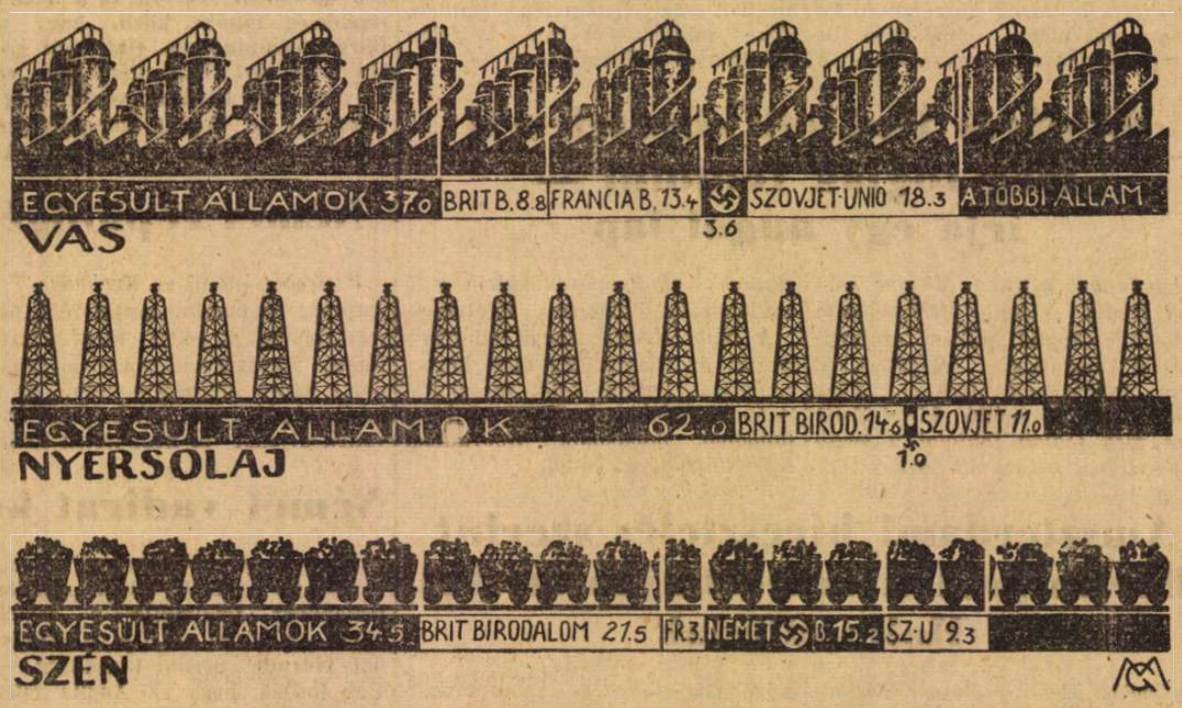

Minden sor az illető nyersanyag világtermelését jelzi %-os arányban, nemzetek szerint tagolva. Az egész sor tehát 100%-a az illető nyersanyag világtermelésének. Mindegyik szignet-kép a világtermelés 5%-a: egy vaskohó-szignet a vastermelés 10%-a.

Tizenkét milliárd dollárt költ

Anglia és Franciaország amerikai fegyvervásárlásokra

(A Magyar Nemzet berlini tudósítójától)

1.

Molotov hétfői beszédével kapcsolatban még nem ült el a nemzetközi sajtó berkeiben a találgatás. Emlékeztetjük az olvasót arra, hogy a német sajtó soha nem mulasztotta el a német békeszeretet hangsúlyozása mellett annak kiemelését, hogy ha a nyugati hatalmak a háború továbbfolytatására határoznák el magukat, a német—szovjetorosz konzultációk következtében *meglepetésekre* számíthat Párizs és London. Mindenki úgy értelmezte Németországban e célzásokat, hogy egyrészt háborús fontosságú anyagok nagyarányú szállításával, másrészt tényleges katonai segítség nyujtásával siet Moszkva a birodalom segítségére. Vegyes érzelmekkel játszott gondolataival a német kispolgár, s gondolni sem akart arra, hogy hoszszúkabátos orosz gyalogságot vezényelnek a Westwall környékére. Az utóbbi hónapok külpolitikai meglepetései azonban megedzették a német patriótát s kezdett kibékülni azzal a gondolattal, hogy ha az angoloknak jó volt az orosz partner, a németeknek sem árthat. Az orosz külügyi népbiztos beszéde után most már kiderült, hogy Moszkva „nem engedi magát a háborúba belerántani" s így az orosz katonai segítség gondolata többé nem zavarta volna a berlini polgár álmát. Akik azonban ennek ellenére mégis aggodalmaskodtak volna, azokat a hétfői *Molotov*-beszéd végleg megnyugtathatta. Szovjetoroszország nem óhajt beleavatkozni a háborúskodásba. El vannak foglalva a meghódított lengyel területek szovjetizálásával.

A *Hamburger Fremdenblatt* azt írja, Szovjetoroszország csak akkor keveredik a háborúba, ha a Feketetengeren életérdekeit látja fenyegetve.

A német sajtó nem sejteti többé a konzultációk mögött a katonai megbeszéléseket s bár *a törököket támadják, Papen* ankarai német nagykövet megelégszik majd azzal, hogy a török kormánynak átnyujtandó pontos kérdések során próbálja tisztázni a törökök állásfoglalását Németországgal kapcsolatban. Miután a statusquo esetében Törökország a tökéletes semlegesség álláspontjára helyezkedett, ezekre a kérdésekre Ankara valószínűen Berlint megnyugtató válaszokat tud majd adni.

Miután most már kétségtelen, hogy a német birodalom ezt a háborút saját maga vívja meg és nem óhajtja más államok segítségét igénybevenni, figyelmet érdemel a *Völkischer Beobachter* egyik cikke, mely azt hangsúlyozza, hogy a német hadsereg ég a vágytól azokat a csapásokat kiosztani, amelyek szükségesek arra, hogy Anglia merészségéből kigyógyuljon és visszavonuljon azok közé a korlátok mögé, amelyeket maga a természet és elért eredményei vonnak meg számára. Ha *Chamberlain* tudná, írja a lap, milyen népszerű az ellene vezetett háború, beleértve a legbékeszeretőbb németeket is, úgy megátkozná szeptember harmadikát, amikor is olyan gondtalanul sütötte el a rajtlövést.

A *Magyar Nemzet* tudósítója, aki ismeri a német nép felfogását a háborúról, ismertette már a háború népszerűségének külső jeleit s tagadhatatlan, hogy egyes kevésbé kellemes tünetek nem alkalmasak arra, hogy Berlin háborús lelkesedését előnytelenül befolyásolják.

2.

Ifjúság a háborús időkben címmel a *Deutsche Allgemeine Zeitung* vezércikket ír, amelyben az ifjúság nevelési elveit ismerteti. Dícséri a *Hitler*-ifjúság szervezeteit s közli, hogy a hadsereg vezetői együttesen az iskolákkal, már kidolgozták az új nevelési rendszert. Ezentúl a rendes tantárgyakon kívül, nagy német katonák életével és katonai események ismertetésével foglalkozik majd a kisdiák s klasszikus katonai könyvekkel ismertetik meg a tanulóifjúságot. Lehet, hogy itt *Clausewitz* nehéz és komplikált stratégiai szakkönyveire gondolnak. Miután a német könyvkiadás az utóbbi hónapokban nagy gyakorlatra tett szert nehéz és komplikált művek összehúzásában és leegyszerűsítésében, gondoljunk csak *Hitler* kancellár óriási művének, a *Mein Kampf*-nak *rövidített kiadására* — az új ifjúságnevelési metódusnak — valószínűen nagy sikere lesz.

3.

A német birodalmi vasutak ötszázmilliós kölcsönét órák alatt felvette a piac. A lapok szerint még békeidőben sem volt példa arra, hogy belső kölcsönt ilyen gyorsan helyezzenek el Berlinben. Ebből a tényből arra következtetnek, hogy a közönség megvan győződve a márka stabilitásáról és szembeállítják azt az angol fonttal, amelytől az egész világ szabadulni igyekszik.

A birodalom és a birodalmi vasutak 1935-től 1938 végéig tizenhatmilliárd márka hosszúlejáratú kölcsönt vettek fel, ehhez hozzájárul most ez az ötszázmilliós tétel, amelyet érthető örömmel és lelkesedéssel valóban órák alatt jegyzett túl a német pénzpiac. Miután a bevásárlási jegyek bevezetésével elejét vették a könnyelmű pénzpazarlás lehetőségének, aranytárcák, szőrmebundák és más fényűzési cikkek beszerzése helyett, a német dolgozók az állam rendelkezésére bocsátják megtakarított pénzüket. A *Wehrmacht* című lapban *Prion* professzor megírta nemrégen, hogy a tekintélyes adóbevételek sem elegendőek az általában felszökkent állami kiadásokon kívül, a hadsereg felfegyverkezésének kivételesen nagy tételeinek fedezésére, hozzá kell tehát nyulni a tőkepiachoz, ahol a dolgozó nép megtakarított tőkéit tárolja.

A német pénzpiac most órák alatt adott ötszáz milliót s aki ezt nem érti, nem tudja mi az a német áldozatkészség.

4.

Az amerikai fegyvergyárak teljes gőzzel dolgoznak az angol és francia rendelések leszállításán. Kétszázhuszonöt fegyvergyár foglalkozik fegyverkivitellel s amerikai számítások szerint — mint azt Paul *Osthold* a *Deutscher Volkswirt*-ben megállapítja — a két nyugati demokrácia vásárlóerejét 9.5—12 milliárd dollárra becsülik. Miután 1915—17-ben az amerikai kiviteli cégek másfélmilliárd dollár értékű fegyvert adtak el az akkori nyugati hatalmaknak, érthető, ha minden érzelmi momentumtól eltekintve, a kongresszus sietett a semlegességi törvény megváltoztatásával. *Osthold* egyébként megállapítja, hogy a világháborúban a fegyverszállítás, a rövidlejáratú hiteleken, a hitelnyujtáson, aztán a hosszúlejáratú kölcsönökön keresztül, végül is Amerika nyilt beavatkozásához vezetett.

A. B. T.

Magyarország nem akar elébevágni...

Rómából jelenti a *Magyar Távirati Iroda:* Az *Avvenire d'Italia* budapesti különtudósítójától közöl hosszabb cikket Magyarország politikájáról és nemzetközi helyzetéről. Megállapítja, hogy Magyarország a jelenlegi helyzetben jobbnak látta, hogy — kisebb hatalom lévén — *éber szemlélője* legyen a nagyhatalmak között folyó eseményeknek. Ez a tény azonban *a legcsekélyebb árnyékot sem veti* Magyarország külpolitikájának folytonosságára és lojalitására. Magyarország külpolitikáját a szerencsétlen trianoni békeszerződés óta a revizionizmus irányítja és egyetlen magyar kormány sem adta fel *a békés revizió* gondolatát. A kisantant kísérletezései sohasem tudták megtántorítani Magyarországot és a kitartó politikának a tavalyi év meg is hozta gyümölcseit. *Alappillére a magyar politikának az olasz—magyar barátság,* amely politikai, gazdasági és kulturális téren már annyi eredményt hozott. Magyarország politikai szilárdságának legfőbb biztosítéka magának a kormányzónak, Nagybányai *Horthy* Miklósnak az egyénisége.

Az olasz cikkíró ezután a *királykérdéssel* foglalkozik és megállapítja, hogy Magyarország *nem akar elébevágni e kérdés megoldásának.* Az országnak ma égető problémái vannak, elsősorban a hadsereg megerősítésének kérdése és a szociális probléma. Akárcsak a fasiszta Olaszországban, ma Magyarországon is — mint a földbirtokkérdés megoldása mutatja — a szociális igazság problémája első helyen szerepel.

Sokan, akik eddig nem vettek részt a m. kir. osztálysorsjátékon, most a cselekvés terére lépnek, igyekeznek maguknak alapot, bizakodást, reménységet szerezni. Ezért sietnek osztálysorsjegyet vásárolni. A 2-ik osztály húzása kedden, 14-én kezdődik és csak azoknak van nyereményigényük és megújítási joguk, akik a sorsjegyek árát a húzás előtt kifizették. A nyerési esélyek osztályról-osztályra emelkednek! Új résztvevőknek az előző lejátszott osztályra eső betétet is meg kell fizetni.

„Valótlan a ‚Magyar Nemzet' 1939. évi október hó 8-i számában ‚Berlinben legkésőbb karácsonyra valószínűnek tartják a békét' címmel megjelent cikknek ama tényállítása, hogy Hartnagel nevű úr Nagy Ica álnév alatt az egyik budapesti szélsőséges lap berlini tudósítója. Való ellenben, hogy Nagy Ica név alatt Nagy Ilona budapesti lakos ír, akinek cikkeihez Hartnagel nevű úrnak semmi köze sincsen. Kiváló tisztelettel:

Nagy Ilona s. k."

TELEFONSZÁMAINK:

Szerkesztőség . . *128-428
Kiadóhivatal . . . *126-726
Hirdetésosztály . . } *120-130
Könyvosztály . . . }